

Pandemie odhalila velký význam národních států a téměř žádný přínos nadnárodních organizací, zejména EU

- CZ24 News | 8. května 2020

ČESKO: V měsících únoru, březnu a dubnu roku 2020 nastala událost, která radikálně změnila obvyklý způsob života lidské společnosti. Prvotní hybatel této události, koronavirus SARS-CoV-2, je jen jednou složkou toho, co se stalo. Ze společenského hlediska je daleko vážnější reakce států téměř celého světa na tuto zdravotní hrozbu, na kterou u nás do konce dubna zemřelo 0,0022 % našich spoluobčanů (a to abstrahujeme od toho, že všichni zemřelí měli další vážné zdravotní problémy. Zařazovat je mezi oběti Covid-19 je proto sporné). **Přesto se něco zásadního změnilo.**

Vlády mnoha zemí světa v prvotní panice – sice nekoordinovaně, přesto v podstatě stejně (nebo velmi podobně) – vyhlásily karantény a nouzové stavy, kterými omezily svobody občanů a paralyzovaly život na celém světě. Setrvávají u toho i přesto, že je čím dále tím více zřejmé, že nemoc Covid-19 neprobíhá jako velké pandemie minulosti. Její epidemie zcela evidentně a bez jasných příčin odchází. Nedomníváme se, že lze přijmout argument, že jsou toho jedinou příčinou prováděná restriktivní opatření. Nemalý vliv má i sám charakter nemoci.

Reakce na šíření nákazy Covid-19 ukázala sílu dnešního státu i nebezpečnou snadnost mediální manipulace. Obojí považujeme pro budoucnost za nebezpečnější než samotnou pandemii. Podařilo se vyvolat strach a ten je velkým pomocníkem států v ovládání občanů. Potvrdilo se i to, že přežití politické demokracie a lidské svobody závisí na rozumném fungování médií.

Dosavadní průběh epidemie naznačuje, že Covid-19 svými zdravotními důsledky není takovou hrozbou, jak byl (a do jisté míry stále ještě je) médií a některými epidemiology líčen a jak se ho zmocnila politika. O této nemoci (je-li to vůbec jedna, standardně definovatelná nemoc) nemáme dostatečné znalosti. Chování viru v těle nemocných a způsoby jeho šíření vykazují řadu zvláštností, které dosud nebyly objasněny. Nejsou jasné jeho rozdílné dopady na pohlaví, věkové skupiny, rasy, národy, země. Není jasný (přes prohlášení WHO z 20. dubna 2020) ani původ viru, ani skutečná míra jeho nakažlivosti a smrtnosti. Úmrtnost je v každém případě velmi nízká, tisíce procenta. Je potřebné chránit rizikové skupiny občanů, zejména seniory, ale teze, že je tato nemoc nebezpečná právě pro ně, je falešná – tak nebezpečné pro ně jsou přece všechny nemoci.

Společnost musí začít rychle normálně fungovat. Další udržování plošných restrikcí přestalo být únosné nejen obřími ekonomickými ztrátami, rozpočtovými deficity všech států světa (jejichž nebezpečí je zesilováno v minulosti neznámou „nárokovou“ mentalitou dnešního Západu), výrazným poškozováním zdravotnictví samotného (a tedy i tisíců našich spoluobčanů), ale v neposlední řadě i frustrací obrovského množství lidí, kterým jejich odloučenost, osamocenost a izolovanost škodí, i zdravotně.

Tak vysoká cena za snadno vyhlásitelné plošné karantény není přijatelná. Nepřepočítáváme lidské životy na peníze. Na rozdíl od jiných „přepočítáváme“ důsledky v krátkém období na důsledky v období dlouhém, bereme v úvahu nejen důsledky snadno viditelné, ale i skryté v šeru budoucnosti, vidíme důsledky nejen hmatatelné, ale i nehmatatelné.

Za nejnebezpečnější důsledky pandemie považujeme její dopady na lidskou společnost. Znepokojuje nás to, že někteří naši spoluobčané začínají pobyt doma – za finančně přijatelných podmínek a při

stále dobře zásobovaných obchodech – považovat za únosnou alternativu plného života. Není jich málo. Varovné je jejich smíření se se stavem karantény, se zůstáváním doma, s nepodáváním žádného pracovního výkonu. Varovná je jejich spokojenost s tím, že pořád ještě dostávají téměř stejný příjem, jako kdyby pracovali. Nedojdou k názoru, že je chození do práce vlastně zbytečné?

Ze dne na den byla suspendována mnohá občanská práva, která jsme až dosud považovali za nezpochybnitelný základ fungování svobodné demokratické společnosti – svoboda pohybu uvnitř i vně státních hranic, svoboda shromažďovací, svoboda výkonu vlastnických práv a další. Byla umrtvena celá hospodářská odvětví a obory. Byly ohroženy tisíce malých (i větších) podniků, služby, hotely, maloobchod. Soustředěním se na Covid-19 bylo zkomplikováno fungování zdravotnictví jako celku (ač i za tyto tři měsíce zemřelo nesrovnatelně více lidí na jiné nemoci než na Covid-19).

Zvítězilo krátkozraké uvažování politiků. I při zjevném výpadku příjmů státního rozpočtu byly populisticky spuštěny rozsáhlé sociální programy, které vyvolají obrovské problémy státního rozpočtu a nárůst státních dluhů. Může nastat inflace pro dnešní generace neznámého rozsahu. Dlouhodobé uvažování zcela chybí nejen o ekonomice a financích, ale i ohledně podstaty demokratického fungování společnosti. Zapomíná se na to, že chudá a nesvobodná společnost nemůže být zdravá.

Přes zcela jiné informace než jaké měli politici počátkem března, plošná omezení a karantény zůstávají, resp. jsou odstraňovány jen pomalu. Obnova bude těžká a zdlouhavá. Ekonomika není na vypínač. Stejně tak nebude možné rychle a snadno zrušit dnes zaváděné posilování pravomocí státu. Nelze přijmout ambice některých politiků a vlád zavést jakýsi trvalý výjimečný stav a pod záminkou ochrany zdraví suspendovat občanská práva a na společnost uvalit trvalou mocenskou kontrolu, dohled a sledování.

Na co bychom se měli soustředit?

1. Základním úkolem musí být obnova ekonomiky a návrat k normálnímu svobodnému životu společnosti. Nikoli zneužívání dnešní situace k přebudovávání světa podle představ módních pokrokářských ideologií.
2. Pandemie prokázala nenahraditelný význam a smysl národních států pro existenci demokratické společnosti. Odhalila malý význam nadnárodních organizací (v našem případě zejména Evropské unie). Uznání této teze by mělo být podmínkou naší další účasti na pokračování evropského integračního procesu. Evropská unie musí začít považovat národní státy a jejich mezistátní spolupráci za základní formu svého fungování. U nás doma by mělo být přijato za samozřejmost, že je nutné zachovat českou korunu (nezávislou na problémech eurozóny).
3. Prioritou musí být obnova normálních státních hranic jako záruky integrity a bezpečnosti státu. Schengenská smlouva musí být modifikována. Státy a jejich vlády se musí soustředit na skutečná bezpečnostní rizika a nepokračovat v nesmyslných zbrojních výdajích.
4. Mezinárodní společenství musí zásadně změnit svůj přístup k masové migraci. Nelze brát občanům evropských zemí pod záminkou ochrany zdraví právo cestovat do zahraničí a současně hlásat politiku otevřených hranic pro masovou migraci z rizikových oblastí mimo Evropu.
5. Opustit nesmyslné a finančně (a ekonomicky) devastující plány na manipulaci s klimatem, stejně jako společnost rozkládající pokrokářské genderové představy. Česká vláda musí vzít zpět svůj souhlas s tzv. Zeleným údělem EU a nesmí se zúčastňovat plnění jeho pochybných a hlavně zbytečných cílů.

6. Podrobit přísné regulaci technické prostředky umožňující kontrolu chování a smýšlení lidí, jejichž rozšíření a využívání dostalo bojem proti této epidemii ohromný impuls. Nesmíme se smířovat s hodnocením a trestáním lidí na základě jejich sledování, neboť v tom cítíme zárodky sociálního scoringu občanů, který známe z Číny.

7. Provést zásadní změny naší údajně protikorupční legislativy v oblasti veřejných zakázek. Její vznik měl za následek neakceschopnost státních orgánů v přípravě na boj s nastupující epidemií a dlouhodobě vedl k přesunu strategicky významných výrobníků mimo území našeho státu.

8. Požadujeme od vlády odvahu odolávat tlaku zájmových a lobbistických skupin na veřejné rozpočty, který hrozí rozvratem státních financí. Stejně tak musí být vláda schopna vzepřít se mezinárodnímu politickému mainstreamu ohrožujícímu demokratický politický systém a tržní hospodářství.

9. Rychlá pomoc nejvíce poškozeným ekonomickým subjektům (jednotlivcům i firmám) je potřebná. Dnes uskutečňovaná expanze rozpočtových výdajů státu však musí být doprovázena masivními výdajovými škrty, např. radikálním snížením státní administrativy a byrokracie, omezením mandatorních výdajů, snížením výdajů pro politické NGO, atd.

Očekáváme od vlády rychlá řešení témat tohoto typu, nikoli jen pomalé či rychlejší uvolňování dnešních restrikcí. V koncepční rovině je třeba udělat daleko více než dosud a to dříve, než bude pozdě. Není třeba každodenně řídit boj s pandemií, což stejně běžně dělají ti, jejichž je to zaměstnáním. Starejme se o budoucnost, která je nejen pandemií, ale i metodami boje s ní vážně ohrožena. Následující měsíce (a zejména roky) už nebudou primárně o zdravotnictví a epidemiologii, ale o obnově svobody a trhu.

Václav Klaus a kolektiv autorů IVK, 5. května 2020